

ΚΑΪΤΣΑ

Έκδοση των Απανταχού Καϊτσιωτών

ΕΔΡΑ: Πατησίων 4, Αθήνα 106 77 • Περίοδος Γ΄ - Χρόνος 28ος • Αριθμός Φύλλου 118 • Ιανουάριος - Μάρτιος 2021
e-mail: sylogos.kaitsa@gmail.com w/s: sylogoskaitsioton.blogspot.com - www.makryrachi.gr

Το άρθρο της Προέδρου

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΗΣ ΑΜΥΓΔΑΛΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Ρώτησαν την αμυγδαλιά αν υπάρχει Θεός
και η αμυγδαλιά άνησε

N. ΚΑΖΑΤΖΑΚΗΣ

Σε ψηφιακή δικτύωση είδα μια ανθισμένη αμυγδαλιά στο χωριό μας. Στην Καϊτσα. Ήταν τόσο όμορφη, κι ας ήταν σε φωτογραφία. Κι έτρεξε ο νους εκεί. Στην πατριδική γη... Κι έτρεξε ο νους σ' αυτό το όμορφο, χρήσιμο και ιστορικό δέντρο. Αυτό, που μέσα στην καρδιά του Χειμώνα, ανοίγει ανυπόμονα τα πέταλά του, σκορπίζοντας απλόχερα ανείπωτες ομορφιές κι εξαισίες μοσχοβολίες στην κοιμισμένη φύση του Χειμώνα. Γι' αυτό κι αν βρεθείς κοντά της, δύσκολα την ξεπερνάς. Δεν είναι τυχαίο, που στην αρχαία Ελλάδα τη θεωρούσαν το σύμβολο της ξαναγεννημένης φύσης μετά τον Χειμώνα. Κι όπως αναφέρεται στη Βίβλο, οι Εβραίοι τη θεωρούσαν σύμβολο βιασύνης λόγω της απροσδόκητης ανθοφορίας της μέσα στην καρδιά του Χειμώνα, ενώ ο αρχαίος φιλόσοφος Θεόφραστος αναφέρει γι' αυτή: «*Η αμυγδαλή προανθεί δε των φύλλων και πρωιβλαστει*».

Παλιότερα πλεόναζαν οι αμυγδαλιές στις γειτονιές της Καϊτσας, αλλά και σήμερα στολίζουν πολλούς περιβάλλοντες χώρους στα σπιτικά του χωριού μας. Στα σπιτία όμως όσων λείπουμε στέκουν εκεί, ανθισμένες, φορτωμένες χιόνι και μας περιμένουν.

... Να είμασταν εκεί σ' ένα καλοσύνεμα της φύσης, να βλέπαμε κι εμείς τα άνθη της αμυγδαλιάς να σμίγουν με τις νιφάδες του χιονιού.

«*Στους κλώνους της αμυγδαλιάς, σμίγουν ανθοί και χιόνια*», σημειώνει ο μεγάλος μας ποιητής **Γεώργιος Δροσίνης**, που θεωρείται ο κατ'εξοχήν ποιητής της «ανθισμένης αμυγδαλιάς». Από τους φακούς της τεχνολογίας είδαμε και χιόνια και ανθοφορία της αμυγδαλιάς, φέτος στο χωριό μας. Όσοι όμως

δεν κατοικούμε μόνιμα εκεί δεν είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε αυτή την ομορφιά, λόγω απαγόρευσης των μετακινήσεων εξ' αιτίας της πανδημίας. Είναι αλήθεια πως η πανδημία, άλλαξε πολλά πράγματα στην καθημερινότητά όλων μας. Οι περισσότερες δραστηριότητές μας έχουν βρει διέξοδο μέσα από τις κάθε είδους ψηφιακές πλατφόρμες. Μέσα απ' αυτές τις ψηφιακές δραστηριότητες των συγχωριανών μας, βλέπουμε κι εμείς αυτούς τους καιρούς τις ομορφιές στο χωριό μας. Έτσι «για να ξεπονάμε λίγο», που θα λέγαμε στο χωριό. Ας είναι. Δυσκολία είναι θα περάσει!

Ευδοκία Οικονόμου

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ΕΥΧΕΤΑΙ

Το Άγιο Φως της Ανάστασης
να γεννήσει στις ψυχές όλων μας
αγάπη και ελπίδα!

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται στα μέλη και στους φίλους του Συλλόγου, πως λόγω της πανδημίας δεν καθίσταται δυνατόν να πραγματοποιηθούν οι εκλογές για ανάδειξη νέου Δ.Σ., με βάση το Καταστατικό και το παρόν καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να διατηρηθούν όσες δραστηριότητες του Συλλόγου είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν έστω με κάποιες καθυστερήσεις.

Το Δ.Σ.

ΤΟ ΚΑΛΟ ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ...

Ο Πρόεδρος του χωριού μας, κ. **Βασίλειος Δικόπουλος**, μας ενημέρωσε να επισημάνουμε την άμεση συνδρομή του ΔΗΜΟΥ ΔΟΜΟΚΟΥ, ευθύνη ΔΗΜΑΡΧΟΥ και συνεργατών του, για τον εκχιονισμό των κεντρικών δρόμων του χωριού μας, τις δύσκολες μέρες του Χειμώνα στην περιοχή. Ζήτησε επίσης να επισημάνουμε τον αφιλοκερδή κόπο των συγχωριανών μας **ΑΡΓΥΡΗ ΚΑΡΑΜΕΡΗ**, **ΓΙΑΝΝΗ ΣΑΜΑΡΑ** και **ΤΑΣΟΥ ΘΑΝΑΣΙΑ**, που με τα τρακτέρ τους και τα μαχαίρια της Κοινότητας πραγματοποίησαν τον εκχιονισμό των παράδρομων και των γειτονιών του χωριού μας.

Μας ενημέρωσε επίσης για το ενδιαφέρον και τις προσπάθειες, που καταβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές για την αναπαλαίωση του θρυλικού γεφυριού στα «**Πέντε Μύλια**» του χωριού μας.

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

ΠΕΝΘΗ

- Στις 13-1-2021 εκοιμήθη ο **Γεώργιος Θανασιάς** ετών 79 και η κηδεία του έγινε στην Λαμία.
- Στις 13-1-2021 εκοιμήθη ο **Κλεάνθης Τσιάνγκας** ετών 83 και η κηδεία του έγινε στην Αθήνα.
- Στις 17-1-2021 εκοιμήθη ο **Σεραφείμ Σαμαράς** ετών 83 και η κηδεία του έγινε στην Αθήνα.
- Στις 13-2-2021 εκοιμήθη ο **Ανδρέας Καρασίκης του Αθανασίου** ετών 74 και η κηδεία του έγινε στην Αμερική.
- Στις 20-2-2021 εκοιμήθη η **Παρασκευή Κοκκίνου- Γεωργίου** ετών 88 και η κηδεία του έγινε στην Καΐτσα.
- Την 1-3-2021 εκοιμήθη η **Παρασκευή Σπουρνιά - Λαγού** ετών 95 και η κηδεία της έγινε στην Καΐτσα.
- Στις 23-3-2021 εκοιμήθη ο **Άγγελος (Λάκης) Γ. Παπαδοκοτσώλης**, ετών 80 και η κηδεία του έγινε στην Αθήνα
Τα θερμά μας συλλυπητήρια.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Στις 17-1- 2021 έγινε το σαρανταήμερο μνημόσυνο του **Ιωάννη Γ. Πέτρου** στον Ι. Ν. Αγίου Θεράποντος Ζωγράφου Αττικής.
- Στις 23-1-2021 έγινε το εξάμηνο μνημόσυνο της **Αικατερίνης Δικοπούλου** στον Ι.Ν. Αγίας Μαρίας στην Αρτέμιδα Αττικής και στις 24-1-21 το ίδιο μνημόσυνο στην Καΐτσα.
- Στις 31-1-2021 έγινε το τρίχρονο μνημόσυνο της **Κων/νας Αναστογιάννη** στην Καΐτσα.
- Στις 13-2-2021 έγινε το σαρανταήμερο μνημόσυνο του **Ευάγγελου Νικ. Ψαλλίδα** στον Ι. Ν. Αγίου Κωνσταντίνου στον Άγιο Δημήτριο Αττικής.
Αιωνία η μνήμη τους.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

- Στις 23-2-2021 έγινε Θεία Λειτουργία, ημέρα εορτής του Αγίου Πολυκάρπου, στον ομώνυμο ναό του χωριού μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ

Το Δ.Σ. του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ ευχαριστεί τα μέλη του, τους συγχωριανούς και φίλους του Συλλόγου, που τάχθηκαν μαζί του, συμπαραστάθηκαν και συμπαρίστανται στο έργο του και τους διαβεβαιώνει πως θα συνεχίσει να συμβάλει στις δραστηριότητες, οι οποίες συμβάλουν στην ανάδειξη της ομορφιάς του χωριού μας και ό,τι θεωρηθεί σημαντικό ώστε να ικανοποιεί το σκοπό και τους στόχους του Συλλόγου. **Να σημειώσουμε πως με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του ΔΗΜΟΥ ΔΟΜΟΚΟΥ, ορίστηκε έδρα του Συλλόγου, ο χώρος του παλιού Χημείου μέσα στο κτίριο του Δημοτικού σχολείου του χωριού μας.**

Να γνωστοποιήσουμε επίσης πως το Λαογραφικό μουσείο του χωριού μας ολοκληρώνεται και ο περιβάλλοντας χώρος του Δημοτικού Σχολείου, που φιλοξενεί το μουσείο, διαμορφώνεται με την ευθύνη του Συλλόγου στην ανάπτυξη ανθόκηπου κλπ. Προς τούτο, ευχαριστούμε όλους τους εθελοντές συγχωριανούς και τα μέλη του Συλλόγου, που με κέφι και κόπο βοήθησαν σ' αυτό και είμαστε ανοιχτοί σε όποια προσφορά των συγχωριανών μας.

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος
Βασιλική Ζαβού

Για την οικονομική ενίσχυση και τις συνδρομές του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ απευθυνθείτε στην ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ με αριθμό λογαριασμού:
GR 140 110 3390000033900240152

ΤΟ Δ.Σ. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ - ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας υπενθυμίζει και εκ νέου ενημερώνει τα μέλη του Συλλόγου, τους φίλους και τους αναγνώστες της «ΚΑΪΤΣΑΣ» ότι:

1. Σε καμία περίπτωση δεν λογοκρίνει άρθρα, που αποστέλλονται προς δημοσίευση στην εφημερίδα μας. Αυτό σημαίνει ότι τα άρθρα δημοσιεύονται, όπως ακριβώς μας τα αποστέλλει προς δημοσίευση ο συγγραφέας τους.
2. Όταν υπάρχουν επιφυλάξεις, ότι τα άρθρα περιέχουν αναληθές περιεχόμενο, τίθενται προς εκτενή συζήτηση σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. και για την δημοσίευση ή μη, αποφασίζει η πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ.
3. Σε καμία περίπτωση δεν δημοσιεύει άρθρα, που περιέχουν υβριστικό περιεχόμενο, πράγμα, το οποίο θέτει σε υποβάθμιση το πολιτισμικό περιεχόμενο της εφημερίδας ή σε κίνδυνο προσφυγών.
4. Όλα τα άρθρα, όπως σημειώνουμε σε κάθε φύλλο, απηχούν τις απόψεις των συγγραφέων τους και όχι κατ' ανάγκη εκείνες του Δ.Σ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

- Δέσποινα Καλτσά - Μπανούση	20,00 €
- Ηλίας Σπουρνιάς	10,00 €
- Σωτήρης Δελλής	20,00 €
- Γεώργιος Πατρίδας	20,00 €
- Κωνσταντίνος Χρ. Ζαβός	30,00 €
- Βασίλειος Μιχαήλ	20,00 €
- Βάνα Τσιλικά	10,00 €
- Δημήτριος Κυριάκος	100,00 €
- Πόπη Σιώζου - Χατζηαργύρη	30,00 €
- Σταυρούλα Γκαρβελλά	50,00 €
- Αθανάσιος Πέτρου	30,00 €
- Νικόλαος Ιωαν. Ρέππας	20,00 €
- Κωνσταντίνος Νικόλαος Καρκάνης	20,00 €
- Βασιλική Ξενιώτη	20,00 €
- Παναγιώτης Παπάζογλου	20,00 €
- Βασίλειος Κουτρούμπας	500,00 €
- Αγγελική Δρίστα του Φωτίου	70,00 €
- Τόκοι	0,03 €

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

- Ο Δημοσθένης Γαλλής έκανε κατάθεση στο Σύλλογό μας εις μνήμην Κωνσταντίνου Δ. Γαλλή	150 €
- Ο Αλέξανδρος Στάικος έκανε κατάθεση στο Σύλλογό μας εις μνήμην παρέλευσης δύο χρόνων από το θάνατο του Νικολάου Στάικου	50 €

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στις συνδρομές του φύλλου 117 αντί **Πανοπούλου Βασιλική** από το Μώλο εγράφη εκ παραδρομής η λέξη **Μούλου** δίπλα στο επίθετο αντί **Μώλος**, όπου κατοικεί η συνδρομητριά.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ, MD ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

Ειδικευθείς εις Α' Χειρουργική Κλινική ΓΝΑ "ΛΑΪΚΟ"
Μετεκπαιδευθείς εις Montefiore Medical Center, New York, USA

**ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΗΛΕΣ - ΧΟΛΟΚΥΣΤΟΠΑΘΕΙΕΣ
ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΠΑΘΕΙΕΣ - ΠΛΗΘΥΣΕΙΣ ΜΑΣΤΟΥ
ΔΙΑΒΗΤΙΚΟ ΠΟΔΙ - ΣΠΙΛΟΙ - ΛΙΠΩΜΑΤΑ**

Πλ. Μεσολογγίου 7, Παγκράτι 210 9656291 - 6972728331

www.ikaraiskos.gr

ikaraiskos.gr@gmx.com

f Ιωάννης Ν. Καραϊσκος, Γενικός Χειρουργός

Διεύθυνση 2ου Ιατρείου: Ηφαιστου 4 - 6, Πλατεία Βάρης
(Εναντι Ι. Ν. Εισοδίων Θεοτόκου)

«ΚΑΪΤΣΑ»

Εφημερίδα του Συλλόγου των Απανταχού
Καϊτσιωτών Μακρυρράχης Φθιώτιδας

Εκδίδεται ανά τρίμηνο

- **ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:** ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ
- **ΕΚΔΟΤΗΣ:** ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ
- **Συντακτική Επιτροπή:** Ευδοκία Οικονόμου, Μαίρη Αργύρη, Στυλ. Καρανούτσου, Μαρ. Παπαδημητρίου, Σερ. Σπουρνιάς, Ευθ. Ταγκαλάκη, Ευφροσύνη Δασκαλοπούλου.
- Έδρα: Πατησίων 4, Αθήνα 10677, Τηλ./Fax 210-3819693, 6944797439
e-mail: sylogos.kaitsa@gmail.com
ws: sylogoskaitsioton.blogspot.com

Τυπογραφείο «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ», Ρήγα Παλαμήδη 5, Αθήνα,
Τηλ./Fax 210-3243158, e-mail: andrikou2004@yahoo.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα άρθρα της εφημερίδας απηχούν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων και όχι κατ' ανάγκη το Δ.Σ. του Συλλόγου. Επιστολές και άρθρα με υβριστικό περιεχόμενο ή ανυπόγραφα δεν θα δημοσιεύονται.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ.....

...Σ' αυτή τη στήλη, λέμε να γράφουμε διάφορες ιστορίες διασκεδαστικές, σύγχρονες, παλιές, επιστημονικές, αθλητικές, πολιτικές, ιατρικές, μαθητικές, προσωπικές, κοινωνικές, καθημερινές και γενικότερα διδακτικές... Σ τ ε ί λ ε μας κι εσύ τη δική σου... Κι αν είναι ιστορία ΚΑΪΤΣΙΩΤΙΚΗ ή της περιοχής θα την συμπεριλάβουμε στη Συλλογή για την ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΪΤΣΑΣ...

Το Δ.Σ.

ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Η αναπόληση, οι μνήμες και τα έθιμα τροφοδοτούν ακόμα τη πραγματικότητά μας.

Τα Πασχαλινά τραγούδια, που ομόρφυναν τα παιδικά μας χρόνια.

Ένας τρόπος επικοινωνίας λυτρωτικός για τη θλίψη της Μεγάλης Εβδομάδας. Τραγούδια που ξέφευγαν από την περιοχή τους, περνούσαν από στόμα σε στόμα επηρεασμένα από τη σκέψη και τη λαλιά του λαού της κάθε περιοχής.

*Ήρθε ο Λάζαρος γιαγιά
Το κοφίνι μ' θέλει αυγά
Η τσεπούλα κουκουσίτσες
Το χεράκι μ' δεκαρίτσες*

ΤΟΤΕ

Την Μεγάλη Εβδομάδα και για πολλούς όλη τη σαρακοστή, υπήρχε ένα κλίμα νηστείας και ολιγάρκειας. Η πληρότητα στα λίγα. Μια αξία διαχρονική και ανθρώπινη. Αυτό βέβαια οφειλόταν στο αξιακό φορτίο των ημερών και ενδεχομένως η εγκράτεια γενικότερα ν' αποδίδεται και στη στέρηση, λόγω φτώχειας της εποχής. Το μοσχαρίσιο κρέας δεν ήταν η διατροφική μας δυνατότητα. Στις αναμνήσεις μου φέρνω τα κηπευτικά κυρίως. Τα μοσχάρια τρέφονταν για να πουληθούν ώστε να καλύψουν τις οικονομικές ανάγκες της οικογένειας.

Τότε, λοιπόν, η νηστεία ήταν φυσικό επακόλουθο και δεδομένη μέχρι τη βραδιά της Ανάστασης, όταν ξαφνικά μετά το «Χριστός Ανέστη» άδειαζε σχεδόν η εκκλησία κι όλοι έτρεχαν για τις νοστιμιές του αρνιού.

ΤΩΡΑ

Αυτή τη χρονιά, η Ανάσταση έγινε στα προαύλια της εκκλησίας και στους δρόμους, ένα κινούμενο φωτισμένο ανθρώπινο ποτάμι, μια αδήριτη ανάγκη να δώσουμε φως στην ψυχή μας κάτω από την απειλή της πανδημίας.

Αλλά η Ανάσταση είναι τότε και τώρα. Είναι κάθε φορά που επιβεβαιώνουμε με πράξεις την αγάπη μας προς τον συνάνθρωπο.

Τώρα, σ' αυτή τη πραγματικότητα οφείλουμε να φύγουμε από την παθητική στάση, να υψώσουμε μέσα μας την ατομική και κοινωνική απαίτηση με τα εργαλεία που η επιστήμη της ιατρικής μας παραχωρεί. Ιδιαίτερα η επιστημονική στάση των γονιών απέναντι στο πρόβλημα επικυρώνει στα παιδιά το γονεϊκό τους ρόλο. Τα παιδιά ηρεμούν, εμπιστεύονται.

Με εκτίμηση
Μαίρη Αργύρη

Η ΛΕΞΗ «ΠΟΛΥ ΓΡΗΓΟΡΑ» ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΥΕΙ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΜΑΣ...

Ένας Άγγλος τουρίστας αποφάσισε να μάθει Ελληνικά και μετά το Yes και τα No, κατά τύχη ξεκίνησε ρωτώντας τυχαία διάφορους να μάθει πώς λέγεται στα Ελληνικά η φράση «very fast».

Πήρε τις εξής απαντήσεις:

Στα γρήγορα, τάκα-τάκα, αμέσως, στο άψε-σβήσε, μάνι μάνι, πατ κιούτ, σε χρόνο ντε-τε, στο λεπτό, στο πι και φι, τσάκα-τσάκα, μονοκοπανιά, πολύ γρήγορα, εν ριπή οφθαλμού, μονορούφι, λάχα λάχα, στο πιτς φιτίλι, μέχρι να πεις κίμινο, άρον άρον, τσακ μπαμ...
Μετά απ' όλα αυτά, άλλαξε γνώμη. Αποφάσισε να μάθει Κινέζικα!

ΣΤΗΝ ΑΠΛΟΤΗΤΑ ΚΡΥΒΕΤΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Οδυσσέας Ελύτης

*Μπορώ να γίνω ευτυχισμένος με τα πιο απλά πράγματα
και με τα πιο μικρά...*

Και με τα καθημερινότερα των καθημερινών.

Μου φτάνει που οι εβδομάδες έχουν Κυριακές.

Μου φτάνει που τα χρόνια φυλάνε Χριστούγεννα για το τέλος τους.

Που οι χειμώνες έχουν πέτρινα, χιονισμένα σπίτια.

Που ξέρω ν' ανακαλύπτω τα κρυμμένα πετροράδικα στις κρυψώνες τους.

Μου φτάνει που μ' αγαπάνε τέσσερις άνθρωποι.

Πολύ...

Μου φτάνει που αγαπάω τέσσερις ανθρώπους.

Πολύ...

Που ξοδεύω τις ανάσες μου μόνο γι' αυτούς.

Που δεν φοβάμαι να θυμάμαι.

Που δε με νοιάζει να με θυμούνται.

Που μπορώ και κλαίω ακόμα.

Και που τραγουδάω... μερικές φορές...

Που υπάρχουν μουσικές που με συναρπάζουν.

Και ευωδιές που με γοητεύουν...

ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ ΑΝ ΔΕΝ ΤΗΝ ΒΡΕΙΣ ΤΗΝ ΦΤΙΑΧΝΕΙΣ

Οδυσσέας Ελύτης

Ναι την φτιάχνεις.

Κάθε φορά από την αρχή.

Όλο και πιο ζωντανή.

Όλο και πιο ποτισμένη.

Ναι την φτιάχνεις.

Με εκείνα τα χρώματα που σημαίνουν αρμονία.

Και με εκείνες τις λέξεις που δηλώνουν αρχή.

Ναι την φτιάχνεις.

Με εκείνο το φως, που μπορεί να σου δώσει Παράδεισο.

Και με εκείνα τα λουλούδια που μυρίζουν ζωή.

Ναι την φτιάχνεις.

Με εκείνο το άρωμα της αθάνατης, Ελπίδας.

Και με εκείνη την Πίστη που θα σε κάνει να μην φοβηθείς.

Ναι την φτιάχνεις λοιπόν.

Με υλικά αγνά για την ψυχή σου.

Και με στιγμές απλές που χαρίζουν αιώνιες χαρές.

Και με ανθρώπους λιτούς και ευθείς.

Που σε ακούν στην σιωπή.

Και δεν έχουν ανάγκη τα λόγια για εξηγήσεις.

Ναι την φτιάχνεις.

Με εκείνα τα όνειρα που θα σε γεμίσουν υποσχέσεις.

Και με εκείνα τα χαμόγελα που θα σου δείξουν πως πρέπει να ζεις.

Δότι, αν δεν κουβαλάς την Άνοιξη μέσα σου, πρέπει να μάθεις να την χτίζεις.

Από το χειρότερο σκοτάδι στο πιο λαμπερό φως.

Μην την αφήσεις ποτέ να φύγει.

Δότι, όσο πιο δυνατά μπαίνει αυτή, τόσο πιο εύκολα διώχνει τους χειμώνες από την καρδιά σου.

Να την αγαπάς την Άνοιξη.

Όχι μόνο για τα όμορφα και τα ανάλαφρα ρούχα που φοράς.

Μήτε για τους καταγάλανους ουρανούς που σου δωρίζει.

Αλλά για την Αναγέννηση που σε κάνει να ζεις.

Εκείνον τον γλυκό αέρα που δροσίζει την ψυχή σου.

Και εκείνον τον ήλιο που σου χαρίζει ζεστασιά.

Να της δίνεις γεύση λοιπόν.

Σαν εκείνη την βαριά και γλυκιά, που μόνο ο Έρωτας μπορεί να δώσει.

Και μην στεναχωριέσαι αν ξαφνικά χαθεί ή απλά δεν σου έρθει.

Δότι, την Άνοιξη αν δεν την βρεις, την φτιάχνεις.

Ήταν 18/3/1996 όταν ο μεγάλος μας ποιητής Οδυσσέας Ελύτης άφησε την τελευταία του πνοή στην Αθήνα.

Και είναι ευκαιρία εν όψει των κρίσιμων στιγμών που περνάμε και είμαστε κλεισμένοι στο σπίτι να διαβάσουμε αυτά τα ποιήματά του και να τα ενστερνιστούμε...

Επιλογή κειμένου : Μαρία Γεωργ. Παπαδημητρίου

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΑΠΟ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Άποσπάσματα από το βιβλίο «Λόγοι για τους ήρωες του 1821»

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ Π. ΑΝΑΝΙΑ ΚΟΥΣΤΕΝΗ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

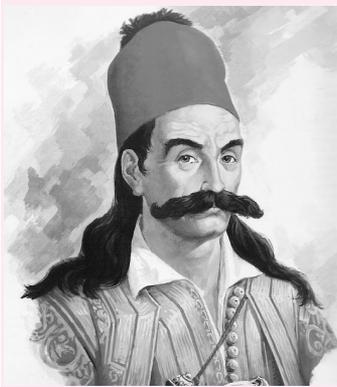
Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης είναι ο αρχηγέτης και η ψυχή της Έπανάστασης. Η οικογένειά του έρχεται από τα πρώτα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Έδρασαν ως κλέφτες· σκοτώθηκαν πολλοί. Σε κάθε ράχη και σε κάθε λόφο, λέει ο ίδιος ο Κολοκοτρώνης υπάρχει θαμμένος και ένας Κολοκοτρωναίος. Πολέμησαν πολύ με τους Τούρκους, και με τους Άλβανους πάρα πολύ, και κράτησαν την πατρίδα, κράτησαν τον Έλληνισμό, κράτησαν τη θρησκεία στα χρόνια τα δύσκολα. Θαυμάζουμε την γενναιοφυχία του, τη συγχωρητικότητα

του, την ανεξικακία του, τον πατριωτισμό του, τη θυμοσοφία του, την υπομονή του, την καλοσύνη του, την ανδρεία του. Κάθε κουβέντα του Κολοκοτρώνη ήταν γνωμικό, και κάθε πράξις του ήρωισμός.

Τόν ρώτησαν μία φορά σε ποιό κόμμα ανήκει. «Αν είναι ρωσόφιλος, γαλλόφιλος ή αγγλόφιλος. Κι εκείνος απάντησε. Έγώ είμαι θεόφιλος, γιατί μόνο ο Θεός μου αγαπά την πατρίδα μου, και μόνο ο Θεός μου με βοηθάει. Και όντως ο Κολοκοτρώνης είχε πολύ μεγάλη πίστη. Κι όταν πήγε στα βουνά και τον άφησαν κι οι Κλέφτες ακόμη μόνο του, λέει, ήμουν εκεί μόνος μου με τον Θεό. Κι όταν άρχισε η Έπανάσταση έφτιασε από κλαριά ένα σταυρό, ή το μονόγραμμα του Χριστού και τὸ είχε εκεί για σημαία. Και όταν κατέβηκε στην Καλαμάτα και έκαμαν εκεί τη Δοξολογία στο ποτάμι, στους Αγίους Άποστόλους, είπε: «Τὰ πρωτεία στον Σταυρό». Είχε όντως πολύ μεγάλη πίστη και προπαντός αυτό του έδινε και τη μεγάλη άρετή της ανεξικακίας, γιατί είναι ή μεγαλύτερη άρετή μέσα στην Όρθοδοξία. Είναι ή άρετή του Χριστού. Που πάνω στον Σταυρό του μαρτυρίου έλεγε: «Πάτερ, άφες αὐτοίς, οὐ γάρ οἶδας τί ποιούσι».

Κάναν τὸ μνημόσυνο τοῦ ἀδελφοῦ του Κολοκοτρώνη, που κάποιος Έλληνας τὸν είχε φονεύσει, και μετά τὸ μνημόσυνο παρέθεσαν τραπέζι, τὴ μακαρία, όπως λέμε, για τὸ συγχώριο τῆς ψυχῆς τοῦ πεθαμένου. Και σε κάποια στιγμή, εκεί καθώς διακοῦσε τὸ τραπέζι, τὸ φαγητό, έρχεται ή μάνα του ή Ζαμπία, από τὴν Άλωνίσταινα τῆς Άρκαδίας, ταραγμένη και τοῦ λέει: «Θοδωράκη, βλέπεις ποιὸς είναι ἔκει πέρα;» Και τὸν έδειχνε. «Βλέπω μανούλα. Τὸν εἶδα και τὸν ξέρω. Είναι ο φονιάς τοῦ γιοῦ σου και τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἄσ' τὸν ὅμως νὰ φάει, γιατί αὐτὸ όντως είναι τὸ καλύτερο συγχώριο για τὸν νεκρό μας».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης ήταν ή μεγάλη άγάπη τοῦ Κολοκοτρώνη, γιατί οἱ μεγάλοι αισθάνονται ο ένας τὸν άλλον. Γι' αὐτὸ και τὸν συμβούλευε νὰ προσέχει, γιατί δὲν τὸν πολυενοιάζε και έπερτε στις μάχες και ριψοκινδύνευε.

Ο Καραϊσκάκης είναι ένα θαῦμα και αὐτὸ τοῦ '21. Ξεκίνησε ὄρφανός, παραπεταμένος, πληγωμένος, δυσκολεμένος. Πήγε στὸν Ἄλῃ Πασά, έφυγε, ξαναπήγε. Κι όταν εκεί ο Ἄλῃ Πασάς, αφού είχε φύγει τὴν πρώτη φορά, τὸν δέχτηκε, τοῦ λέει: «Τί νὰ σε κάνω, μωρὲ έσένα;» Τοῦ λέει: «Ἄν είμαι άξιὸς για άφεντικό,

κάνε με άφεντικό. Κι αν είμαι άξιὸς για ὑπηρετής, κάνε με ὑπηρετή. Κι αν δὲν κάνω για τίποτα, ρίξε με στη λίμνη...». Αὐτὸς ήταν ο Καραϊσκάκης, ο ὁποῖος είχε αὐτοσυνειδησία. Είχε και αὐτὸς μεγάλη πίστη και μεγάλη άγάπη στην πατρίδα. Και μεγάλη άγάπη στους ανθρώπους, και μάλιστα στους στρατιώτες του. Ὑστερα από κάθε μάχη, όταν τοῦ φερναν φαγητό, έλεγε: «Ποιός, παιδιά, πεινάει πολύ; Έγώ άντέχω ακόμη. Ἄν κάποιος δὲν μπορεί νὰ πάρει τὰ πόδια του - ήταν λίγο τὸ φαγητό πάντοτε, δυστυχώς- άς φάει αὐτός». Κι αγαποῦσε και φρόντιζε τὰ παλικάρια του, άλλοτε τὰ παίνευε, άλλοτε τὰ μάλωνε... Ὅ,τι χρειαζόταν ο καθένας έκανε ο Καραϊσκάκης. Και γι' αὐτὸς αναδείχτηκε σπουδαῖος και μεγάλος. Και βοήθησε τὴν πατρίδα, αναζωπύρωσε τὴν Έπανάσταση, κι έφερε τὸσα σπουδαία. Και έπισφράγισε με τὸν άδικο θάνατό του τὴν Έπανάσταση αὐτὴ τὴ

μεγάλη. Και τὸ αίμα του έπιασε τόπο πραγματικά.

Και είχε κι εκείνος ανεξικακία μεγάλη. Ὅταν κάποτε τοῦ πήγαν ένα στρατιώτη που είχε ἀτακτήσει και τοῦ είπαν: «Τί νὰ τὸν κάνουμε, στρατηγέ;», τοῦς λέει: «Ἄν τὸν τιμωρήσετε, θὰ πράξετε δίκαια. Ἄν τὸν συγχωρήσετε θὰ πράξετε άγια».

Κι είχε και μεγάλη άγάπη στην Παναγία τοῦ Προυσοῦ, τὴν Προυσιώτισσα που τόσες φορές τὸν είχε βοηθήσει.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣ Ἡ ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ

Στις 20 Μαΐου 1825 έγινε ή φονικοτάτη και ήρωικότετη μάχη τοῦ Μανιακίου. Εκεί ο Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας, με 300 παλικάρια ή 500 έκαμε μία απέλπιδα προσπάθεια μήπως μπορέσει και αναχαιτίσει τις ὀρδες τοῦ Ἴμπραήμ πασά με τὸς άραπάδες, που μπήκαν στην Πελοπόννησο και κατέστρεφαν τὸ πᾶν. Δὲν μπόρεσε νὰ τοῦς αναχαιτίσει αλλά έπεσε ήρωικῶς μαζί με ὄλους εκείνους τοῦς 500 και τὸν Παναγιώτη Κεφάλα, και τοῦς Μαυρομιχαλαίους και τὸν ανεπιό του Δημήτριο και άλλους, αφού προκάλεσαν άπώλειες στοῦς Ἄραπάδες 1200 ανδρῶν και άμέτρητων πληγωμένων.

Ἄς είναι αἰώνια ή μνήμη τοῦ μαρτυρικοῦ Παπαφλέσσα, ο ὁποῖος έστάθη ο μπουρλοτιέρης τῶν ψυχῶν. Ἄν εκείνος δὲν έβαζε φωτιά στο μπουρλότο, μπορεί νὰ μὴν άρχιζε ή Έπανάσταση και μπορεί νὰ ήταν διαφορετικὴ ή έκβαση τῆς. Ἐτσι, λοιπόν, με τὴν άρχή και τὸ τέλος έκλεισε ήρωικῶς τὴν πορεία και τὴν προσφορά τοῦ ο μεγάλος Παπαφλέσσας στο γένος τῶν Ἑλλήνων και στη Ρωμοσύνη και στην Έκκλησία μας.

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ Η ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΣ

Ο Νικήτας Σταματελόπουλος, ο έπιλεγόμενος Νικηταρᾶς ο Τουρκοφάγος, ὑπῆρξε ο πιὸ ανιδιοτελής αγωνιστής τοῦ '21, αφού δὲν έπαιρνε τίποτα από τις μάχες, από τὰ λάφυρα που έπαιρναν από τοῦς Τούρκους. Σε μερικά σημεία ὑπερέβαινε και τὸν θεῖο του τὸν Κολοκοτρώνη, αλλά πάντοτε τὸν έσέβετε και δὲν έμπαινε μπροστά του. Αὐτὸ ακριβῶς είναι σεβασμός, αὐτὸ είναι συγγένεια, αὐτὸ είναι ανωτερότητα και μεγαλείο ψυχῆς.

Ἦταν ο πιὸ ανιδιοτελής αγωνιστής τοῦ '21, αφού δὲν έπαιρνε τίποτα, για νὰ μὴν ποῦν ὅτι έκανε τὸν άγώνα και τὴ μάχη για νὰ πάρει λάφυρα. Ἦτανε πραγματικά άδολος, πραγματικά ανιδιοτελής, ήταν πραγματικά ανώτερος. Αφου στη μάχη στα Δερβενάκια ο Ὑψηλάντης, ο ὠραῖος αὐτὸς πρίγκιπας, άγόρασε από κάποιον, που είχε λαφυραγωγήσει τοῦς Τούρκους, δυὸ πιστόλες, και τὰ έδωσε δωρο στον Νικηταρᾶ και τοῦ λέει: «Πάρτα αὐτά. Σου τὰ χαρίζει τὸ έθνος». Τότε μόνο τὰ πήρε.

Ο Νικηταρᾶς πέθανε τυφλός, σακατεμένος, ζήτουλας, ὑποβαθμισμένος, ταλαιπωρημένος και σταυρωμένος, όπως οἱ περισσότεροι αγωνιστές, οἱ ὅποιοι έγιναν όπως λέει ο μεγάλος Μακρυγιάννης διακονιαραῖοι, και πήραν τις θέσεις οἱ άλλοι οἱ άκαπνοι. Και οἱ αγωνιστές πέθαναν στοῦς δρόμους. Αλλά ο Νικηταρᾶς είναι ή δόξα τῆς Νεοτέρας Ἑλλάδος. Είναι πολὺ μεγάλος και σπουδαῖος. Αφου οὔτε ο τάφος του δὲν εὑρέθηκε. Αλλά τάφος του είναι, όπως είπε κάποιος σοφός, είναι ὄλη ή Ἑλλάς και ὄλη ή Όρθοδοξία. Τὰ ἔδωσε ὄλα ο Νικηταρᾶς. Ἄς μας έμπνεεί τὸ παράδειγμα του, ή μορφή του ή

άδολη, ή ὑπέροχη ψυχὴ του και ή φυσιογνωμία του, κι άς είναι και αὐτὸς κοντά μας. Γιατί έχουμε ανάγκη και από Νικηταράδες, και από Κολοκοτρωναίους, όπως και Γρηγορίους Ε' και Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦς και τόσους άλλους. Ἄς έρθουν και πάλι αὐτοἱ νὰ μᾶς έμπνεύσουν.

(Συνέχεια στη σελ. 6)

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΑΠΟ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

[...] Καί τώρα «τρώνε όλα τὰ θεριά τῆς γῆς ἀπό μας», γιὰ νὰ θυμηθῶ τὸν τελευταῖο, τὸν Μακρυγιάννη, τὸν μεγάλο διδάσκαλο τοῦ Γένους καὶ ἥρωα καὶ πατριώτη. -«Ἦταν καλὸς ὁ Γιάννης!», ἔλεγε ὁ ἅγιος Πορφύριος. -«Τρῶνε όλα τὰ θεριά ἀπὸ μας! Καὶ στὸ τέλος μένει καὶ μαγιά!» Τὸ 'πε ἐκεῖ στοὺς Μύλους, στὸν ναύαρχο Δεριγνύ. Ἡ Ντερνίς, ὅπως τὸν ἔλεγε ὁ Μακρυγιάννης. Τὰ 'πε ὁ Μακρυγιάννης:

«Ἐκεῖ ὀπούφκιαχνα τίς θέσεις εἰς τοὺς Μύλους (κοντὰ στὸ Ναύπλιο) ἦρθε ὁ Ντερνὺς νὰ μὲ ἰδῆ.
Μοῦ λέγει:

- Τί κάνεις αὐτοῦ. Αὐτὲς οἱ θέσεις εἶναι

ἀδύνατες. Τί πόλεμον θὰ κάνετε μὲ τὸν Μπραϊμῆ αὐτοῦ;

- Τοῦ λέγω, εἶναι ἀδύνατες οἱ θέσεις κι ἐμεῖς, ὅμως εἶναι δυνατὸς ὁ Θεὸς ὅπου μας προστατεύει.

Καὶ θὰ δεῖξωμεν τὴν τύχη μας σ' αὐτὲς τίς θέσεις τίς ἀδύνατες.

Κι ἂν εἴμαστε ὀλίγοι εἰς τὸ πλῆθος τοῦ Μπραϊμῆ, παρηγοριόμαστε μ' ἓνα τρόπον, ὅτι ἡ τύχη μας ἔχει τοὺς Ἕλληνες πάντοτε ὀλίγους.

Ὅτι ἀρχὴ καὶ τέλος, παλαιόθεν καὶ ὡς τώρα, ὅλα τὰ θεριά πολεμοῦν νὰ μᾶς φάνε καὶ δὲν μποροῦνε.

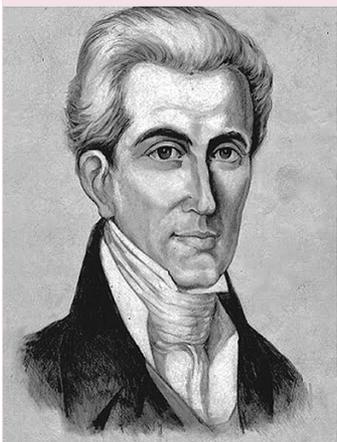
Τρῶνε ἀπὸ μας καὶ μένει καὶ μαγιά.

Καὶ οἱ ὀλίγοι ἀποφασίζου νὰ πεθάνουν.

Κι ὅταν κάνουν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, λίγες φορὲς χάνουν καὶ πολλὲς κερδαίνουν».

Κι ὁ ἄλλος, ὁ Γάλλος δὲν κατάλαβε καὶ πολλὰ. Καὶ τοῦ εἶπε στὰ Γαλλικά. «Τρέ μπιέν!» «Πολὺ καλὰ!» «Τρέ μπιέν!» «Τρέ μπιέν!».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Στὶς 27 Σεπτεμβρίου 1831, γύρω στὶς 6.30 τὸ πρωῒ, μαρτύρησε ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, ὁ μεγαλύτερος πολιτικός του 19ου αἰῶνος, ὄχι μόνο τῆς πατρίδος μας ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου ὀλόκληρου· ὁ αἰδίδιμος Κυβερνήτης, πρῶτος Κυβερνήτης τῆς χώρας μας, Ἰωάννης Καποδίστριας. Σπουδαῖος καὶ μέγας, ἔνθεος, φιλόθεος, πατριώτης καὶ φιλόανθρωπος. Φρόντισε ἀκόμη καὶ τὰ δικαίωματα τῶν δούλων τῆς Ἀφρικῆς, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ Μέττερνιχ καὶ τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας στὰ συνέδρια τοῦ Λάμπεθ στὴν Ἀγγλία καὶ τοῦ Ἀαχεν στὴ Γερμανία. Τότε πού κάναεις δὲν μιλοῦσε γι' αὐτοὺς, πού οἱ Εὐρωπαῖοι τοὺς ταλαιπωροῦσαν καὶ τοὺς διαφέντευαν. Μίλησε ἐκεῖνος, τὸ

μέγα τέκνο τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας.

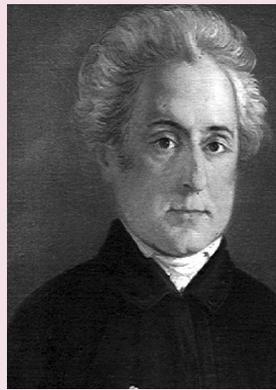
Ἦλθε στὴν πατρίδα μας, 6 Ἰανουαρίου, τῶν Θεοφάνων, 1828, καὶ τῆ βροῆκε μέγα ἐρείπιον. Κι ἔκαμε ἀγῶνες καὶ κόπους καὶ θυσίες. Ζοῦσε κι αὐτὸς ὡς φτωχός. Πήγγαιναν στὰ χωριά μὲ τὸν ὑπασπιστή, κι ὁ κοσμάκης μπερδεύε τὸν ὑπασπιστὴ μὲ τὸν Κυβερνήτη. Γιατί; Φοροῦσαν τὰ ἴδια ροῦχα.

Τὰ ἔδωσε ὅλα γιὰ τὴν πίστη καὶ τὸ γένος, ἐθεμελίωσε τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ κράτος καὶ ὑπάρχει μέχρι σήμερα. Κι ἔβαλε τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας μὲ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Θρησκείας μαζί. Ἡ Παιδεία πάει μὲ τὴν Ὁρθοδοξία μαζί. Καὶ κυβέρνησε μὲ βάση τὸ δίκαιο τῶν αἰοιδίμων βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Κυβέρνησε μὲ βάση τὸ Εὐαγγέλιο ὁ Ἰωάννης, ὅπως ὁ Ἰουστινιανός, ὁ ὁμώνυμός του Ἰωάννης Βατάτζης, καὶ οἱ ὑπόλοιποι βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες, τὰ τέκνα τοῦ ἁγίου καὶ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ἄλλὰ οἱ φοβερὸι Ἀγγλογάλλοι καὶ οἱ ἐδῶ δικοὶ μας ἀνόητοι, τὸν ὀδήγησαν στὸ μαρτύριο. Ἀφοῦ τὰ ἔδωσε ὅλα, ἔδωσε καὶ τὸ αἷμα του ὁ Ἰωάννης στὰ 55 του χρόνια, στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας καὶ τῆς προσφορᾶς του γιὰ τὴν πίστη καὶ τὸ γένος. Τὸν ἔκλαψαν ὅλοι, ἔχθροὶ καὶ φίλοι. Κι ὁ μέγας τραπεζίτης Ἰωάννης-Γαβριήλ Ἐυνάρδος, ὁ Ἑλβετὸς ἀΥτὸς φιλέλλη, τί εἶπε; «Ὅποιος ἐφόνευσε τὸν Ἰωάννη, ἐφόνευσε τὴν Ἑλλάδα». Εἶχε ἀφήσει ἐκεῖνος τὸ νεοπαγὲς κράτος στὴ Θεῖα Πρόνοια καὶ στὴ γλυκοφιλοῦσα Παναγία.

Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη του. Ἄς ἔχουμε τὴν εὐχή του, καὶ οἱ κυβερνήτες μας, καὶ τὸ ἔθνος μας, κι ὁ λαὸς μας, κι ὅλος ὁ κόσμος. Κι ἄς μὴ μας ἀφήνει.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

Στὶς 9 Φεβρουάριου, τὸ 1857, ἐκοιμήθη ὁ μέγας Ἐθνικὸς ποιητὴς μας Διονύσιος Σολωμὸς σὲ ἡλικία 59 ἐτῶν. Παρέδωκε τὸ πνεῦμα ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἦταν φωτισμένος μὲ τὸ φῶς τῆς Ἑλληνορθοδοξίας. Ἐζήσε ἀνάμεσα στοὺς Φράγκους καὶ στὴ Ζάκυνθο, καὶ στὴν Ἱταλία. Κι ὅμως ἦρθε ἡ ὥρα τῆς χάριτος καὶ ἐφωτίσθη ἀπὸ τὸ Θεῖον Πνεῦμα, ἀπὸ τὴν Ἑλληνορθοδοξία. Ἀνύμνησε τὴν Ἐπανάσταση, τὴν ἁγίασμένη Ἐπανάσταση τοῦ 1821, καὶ τραγούδησε τὴν ἐλευθερία. Ποιὰ εἶναι ἡ ἐλευθερία αὐτή; Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. «Οὐ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ καὶ ἐλευθερία». Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο πάει στὴν Τριπολιτσά, πάει στὸ Μεσο-

λόγγι, πάει σ' ὅλα τὰ μέρη, μὲ λεβεντιά, μὲ λογισμό καὶ μ' ὄνειρο, μὲ φόρα καὶ μὲ δύναμη.

Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς εἶναι ὁ Ἐθνικὸς μας ποιητὴς, ὁ πατέρας τοῦ Δημοτικοῦ Τραγουδιοῦ, γιὰ τὸν ὅτι ὁ νέος Ἑλληνισμὸς εἶναι τὸ δημοτικὸ τραγούδι καὶ οἱ Νεομάρτυρες. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦν. Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη καὶ τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, τοῦ ὑπέροχου Κόμη. Κι ἐμεῖς ἄς κρατήσουμε ὄρθια τὴν Ἑλληνορθοδοξία μας, ὄρθιες τίς ψυχές μας. Κι ἄς ἀγαπᾶμε, ἄς συγχωρᾶμε καὶ προπαντὸς ἄς κάνουμε ἀντίσταση ἐναντίον κάθε σάπιας καὶ παλαιᾶς κληρονομιάς. Νὰ φύγει τὸ σκότος, νὰ ἔλθει τὸ φῶς.

Ὁ δεύτερος Ἐθνικὸς μας ποιητὴς Κωστής Παλαμᾶς λέει σ' ἓνα ποίημά του: ἂν ἀστοχήσουμε, ἂν ξεχάσουμε τὴν πατρίδα καὶ τὴν πίστη «θὰ μᾶς Σκάσουν οἱ νεκροὶ καὶ ὁ ἀγέννητος». Αὐτοὶ ποὺ θὰ ῥθουν. Οἱ νεκροὶ ἔπεσαν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος καὶ μᾶς παρέδωκαν αὐτὴ τὴν πατρίδα ἐλευθερὴ καὶ μπορούμε νὰ τελοῦμε τὰ τῆς θρησκείας μας ἀκωλύτως. Μὲ ἐλευθερία, τουλάχιστον μέχρι σήμερα. Καὶ αὐτὸ εἶναι σημαντικό. Καὶ ἔτσι μπορούμε νὰ μνημονεύουμε καὶ ἐκεῖνους, νὰ τοὺς εὐγνωμονοῦμε γιὰ τὴ θυσία καὶ τὴν προσφορὰ τους, νὰ παρακαλοῦμε γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῶν καὶ προ πάντος νὰ ἐμπνεομεθα ἀπὸ τὸ ὑπέροχό τους παραδειγμα καὶ νὰ προβαίνομε κι ἐμεῖς σὲ πράξεις γενναῖες καὶ μεγάλες καὶ ἥρωικές. Τότε ἀξίζει κανεὶς νὰ ζεῖ. Τότε ἀξίζει κανεὶς νὰ αισθάνεται. Τότε ἀξίζει κανεὶς νὰ λέγεται ἄνθρωπος καὶ μάλιστα Χριστιανός, καὶ μάλιστα Ἕλληνας Χριστιανός.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΗΡΩΙΣΜΟΥ

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν καρδιά, ἔχουν αἰσθήματα, ἔχουν ἀγάπη. Κι ὅταν τοὺς πιάσει τὸν σφυγμὸ, κι ὅταν τοὺς ρίξει στὸ φιλότιμο, κάνουν τίς μεγαλύτερες θυσίες, τίς ἥρωικότερες πράξεις καὶ ἀποβαίνουν παραδείγματα θυσίας καὶ ἡρωισμοῦ, ὅταν ἔχουν ἀρχηγούς, ὅταν ἔχουν ὑπέροχους προστάρηδες, πού οἱ ἴδιοι κάνουν πράξη αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγουν στὴ θεωρία. Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης, ὁ Μάρκος Μπότσαρης, ὁ Νικήτας Σταματελόπουλος, ὁ μέγας Μακρυγιάννης, ἡ Μαντῶ ἡ Μαυρογένους, ἡ Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα καὶ τόσο ἄλλοι γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοι, ἔχοντας ὑπέροχο παραδειγμα πίστεως καὶ πατριωτισμοῦ, προχωροῦσαν ἀπὸ προστὰ καὶ ἔρχονταν ἀπὸ κοντὰ τοὺς οἱ πάντες. Γι' αὐτὸ καὶ ἔκαναν τόσες μεγάλες μάχες καὶ ἐλευθέρωσαν τὴ γλυκύτατη πατρίδα μας καὶ συγκίνησαν τὸν κόσμο. Ὅλη τὴν παγκόσμια σκηνή. Καὶ κίνησαν καὶ ρεῦμα φιλελληνισμοῦ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδος μας.

Ο ΘΟΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΡΗΓΑ

Ἦς πότε, παλικάρια, νὰ ζοῦμεν στὰ στενά, μονάχοι, σὰν λιοντάρια, στὲς ράχες, στὰ βουνά; Σπηλιὲς νὰ κατοικοῦμεν, νὰ βλέπωμεν κλαδιά, νὰ φεῦγωμ' ἀπ' τὸν κόσμον, γιὰ τὴν πικρὴ σκλαβιά. Νὰ χάνωμεν ἀδελφια. Πατρίδα καὶ γονεῖς, τοὺς φίλους, τὰ παιδιά μας κι ὅλους τοὺς [συγγενεῖς. Κάλλιο νὰι μίας ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ, παρὰ σαράντα χρόνοι σκλαβιά καὶ φυλακή!]

Εφέτος συμπληρώνονται 200 χρόνια από την ηρωική επανάσταση του 1821

Θα αναφερθούμε σε ένα υπαρκτό πρόσωπο της νεοελληνικής ιστορίας την **Ψωροκώσταινα** ή **Ψωροκώσταινα**, που υπήρξε μια ηρωική και αξιόπαινη γυναίκα στα χρόνια της Επανάστασης του 1821 η οποία αφιέρωσε τη ζωή της στην υπηρεσία της πατρίδος. (Ευ. Δαδιώτης, «Αιγαιοπελαγίτικα», τεύχος 13.)

Η ΨΩΡΟΚΩΣΤΑΙΝΑ

Όταν το 1821 καταστράφηκε η πόλη των **Κυδωνιών**, της Μικράς Ασίας, μετά από την αποτυχημένη επαναστατική κίνηση που επιχειρήθηκε, ο πληθυσμός της σφάχτηκε και το σύνολό του εγκατέλειψε την όμορφη πόλη με ντόπια ή ψαριανά καράβια. Στην χαλασιά αυτή κατάφερε να σωθεί η **Πανωραία Χατζηκώστα**, μια όμορφη αρχόντισσα με μεγάλη περιουσία. Κατά αγαθή συγκυρία ένας ναύτης τη βοήθησε και μαζί με άλλους την ανέβασαν σ' ένα καράβι που ξεμπάρκαρε στα Ψαρά. Τόσο τον άντρα της, τον Κώστα Αϊβαλιώτη, που ήταν πάμπλουτος έμπορος, όσο και τα παιδιά της, τους έσφαξαν μπρος τα μάτια της οι Τούρκοι.

Στα **Ψαρά** λοιπόν, όπου βρέθηκε (γι' αυτό ονομάστηκε **Ψωροκώσταινα**) πάμφτωχη και ολομόναχη, οι συντοπίτες της και κυρίως ο Βενιαμίν ο Λέσβιος (δάσκαλος της Ακαδημίας των Κυδωνιών) την βοήθησαν και την προστάτησαν. Η Πανωραία σύντομα άφησε τα Ψαρά και φθάνει στην τότε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους, το **Ναύπλιο**. Εκεί την ακολούθησε κι εγκαταστάθηκε και ο Βενιαμίν ο Λέσβιος.

Στην αρχή όλα πήγαιναν καλά, αφού ζούσε από τις υπηρεσίες τις οποίες προσέφερε στον δάσκαλο και φιλόσοφο Βενιαμίν Λέσβιο, ο οποίος παρέδιδε μαθήματα για να ζήσει. Τον Αύγουστο του 1824 όμως, ο Βενιαμίν ο Λέσβιος πέθανε από τύφο. Από τότε για την Πανωραία άρχισε ένας δυσβάστακτος αγώνας επιβίωσης. Μόνη και άγνωστη, βγάζει το ψωμί της πότε κάνοντας την αχθοφόρο, πότε την πλύστρα και πότε χάρη στην ελεημοσύνη όσων την συμπονούσαν. Την περίοδο εκείνη η Επανάσταση δοκιμαζόταν από την επέλαση του **Ιμπραήμ**, ο οποίος εκτός από τις άλλες καταστροφές άφηνε στο πέρασμά του και εκατοντάδες ορφανά που συγκεντρώνονταν στο Ναύπλιο. Παρά τα προβλήματά της, η Πανωραία ζήτησε και πήρε υπό την προστασία της παιδιά ορφανά. Για να τα θρέψει περνούσε από σπίτι σε σπίτι και ζητιάνευε. Είχε παραμελήσει σε τέτοιο βαθμό τον εαυτό της, που τα αλητάκια της παραλίας την πείραζαν και την φώναζαν Ψωροκώσταινα.

Το 1826 έγινε έρανος στο Ναύπλιο για να βοηθήσουν το μαχόμενο Μεσολόγγι. Έτσι μια Κυριακή, στήθηκε στη κεντρική πλατεία ένα τραπέζι και οι υπεύθυνοι του εράνου ζητούσαν από τους καταστραμμένους, πεινασμένους και χαροκαμένους Έλληνες να βάλουν πάλι το χέρι στην τσέπη για να βοηθήσουν τους μαχητές και τους αποκλεισμένους του Μεσολογγίου. Αλλά λόγω της φτώχειας και της εξαθλίωσης κανείς δεν πλησίαζε το τραπέζι. Όλων τα σπίτια δύσκολα τα έφερναν πέρα. Τότε η φτωχότερη όλων, η χήρα **Χατζηκώσταινα**, η Πανωραία, έβγαλε το ασημένιο δαχτυλίδι που φορούσε στο δάχτυλό της και ένα γρόσι που είχε στην τσέπη της και τα ακούμπησε στο τραπέζι της ερανικής επιτροπής, λέγοντας «**Δεν έχω τίποτα άλλο από αυτό το ασημένιο δαχτυλίδι κι αυτό το γρόσι. Αυτά τα τιποτένια προσφέρω στο μαρτυρικό Μεσολόγγι**».

Ύστερα απ' αυτή την απρόσμενη χειρονομία, κάποιος από το πλήθος φώναξε: «Για δείτε, η πλύστρα η Ψωροκώσταινα πρώτη πρόσφερε τον οβολό της» κι αμέσως το φιλότιμο πήρε και έδωσε. Άρχισαν να αποθέτουν στο τραπέζι του εράνου λίρες, γρόσια και ασημικά. Αυτή ήταν η εξέλιξη της φτωχής προσφοράς της πλύστρας Χατζηκώσταινας, που από εκείνη τη στιγμή απαθανάτιστηκε «επίσημα» πλέον, με το παρανόμι «Ψωροκώσταινα».

Η πλύστρα Πανωραία όμως, δεν έδινε μόνο μαθήματα πατριωτισμού, αλλά και ανθρωπιάς, καθώς το ελάχιστο εισόδημά της το μοιραζόταν με ορφανά παιδιά αγωνιστών. Όταν μάλιστα ο Καποδίστριας ίδρυσε ορφανοτροφείο, προσφέρθηκε – γριά πια και με σαλεμένο τον νου από τον πόνο και τις στερήσεις – να πλένει τα ρούχα των ορφανών χωρίς καμιά αμοιβή.

Και εκεί που άρχισε να χαιρέται για τα «παιδιά της» που είχαν βρει ρούχα και φαγητό, λίγους μόλις μήνες μετά τη λειτουργία του ιδρύματος η Πανωραία πέθανε. Οι επίσημοι δεν την τίμησαν. Την τίμησαν όμως με τον καλύτερο τρόπο τα παιδιά του ορφανοτροφείου, τα οποία μέσα σε λυγμούς την συνόδευσαν ως την τελευταία της κατοικία.

Το όνομα «Ψωροκώσταινα» το χρησιμοποιούμε σήμερα, όταν θέλουμε να περιγράψουμε την ανέχεια και τη φτώχεια και ειδικότερα όταν θέλουμε να καταδείξουμε κάποιον ή κάτι ως τον «φτωχό συγγενή» ενός συνόλου, ή με άλλα λόγια τον «τελευταίο τροχό της αμάξης». Στις μέρες μας, συνήθως χρησιμοποιούμε απαξιωτικά αυτή τη λέξη όταν πρόκειται να σπηλιτευθεί μια κακομοιριά, υποχωρητικότητα, ανοργανωσιά, αδυναμία και φτώχεια που κάποιοι θεωρούν ότι χαρακτηρίζει την Ελλάδα της νεότερης ιστορίας.

Η ίδια όμως υπήρξε μια ηρωική και αξιόπαινη ελληνίδα. Η μορφή της απεικονίζονταν στο χαρτονόμισμα των 1000 δραχμών (η αρχόντισσα Πανωραία Χατζηκώστα).

Επιλογή κειμένου : Μαρία Γεωργ. Παπαδημητρίου

Συνάντηση Λιόθιου - Σκάρλα για τα Λουτρά Δρανίστας - Καϊτσα

16 Apr 2021 Lamia Report

Τη δημιουργία συνθηκών στήριξης των Λουτρών Δρανίστας – Καϊτσα που παραμένουν κλειστά λόγω της πανδημίας συζήτησαν στο Δημαρχείο Σοφάδων, ο Δήμαρχος Σοφάδων Θάνος Σκάρλος και ο Δήμαρχος Δομοκού Μπάμπης Λιόθιος.

Στη συνάντηση έγινε ευρεία συζήτηση για τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν τον τελευταίο χρόνο, παρουσία του προέδρου της δημοτικής επιχείρησης Κώστα Πέτσα (Τοπικός Σύμβουλος Κτιμένης), του Αντιδημάρχου Σοφάδων Ιωάννη Κουτσομηλιά, του Αντιδημάρχου Δομοκού Νικόλαου Καλημέρη και του Δημ. Συμβούλου Δομοκού Ανδρέα Καλαμπαλίκη.

Μεταξύ άλλων αναλύθηκαν σε βάθος τόσο η σημερινή κατάσταση, όσο και οι δράσεις που

απαιτούνται να γίνουν στη συνέχεια. Όπως τονίστηκε το ζητούμενο από όλους πρέπει να είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίησή των Λουτρών, με στόχο την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού, κάτι που εφόσον επιτευχθεί, θα έχει συνακόλουθα οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να αντιμετωπιστούν άμεσες ανάγκες ενόψει και της επανεκκίνησης της λειτουργίας τους όταν υπάρξουν οι ανάλογες κρατικές αποφάσεις, θα εξεταστεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της διαδημοτικής επιχείρησης με το θέμα να έρχεται προς συζήτηση στα δυο Δημοτικά Συμβούλια.

Όπως ανέφεραν οι Δήμαρχοι Σοφάδων και Δομοκού, είναι πολύ σημαντική η αγαστή συνεργασία των δύο Δήμων ώστε σε πρώτη φάση

να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία των Λουτρών Δρανίστας – Καϊτσα και ακολούθως να γίνουν όλες οι ενέργειες που θα δώσουν οφέλη και προστιθέμενη αξία στον τόπο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΟΡΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ:

Γιατί δεν συμμετείχε κανένα μέλος της κοινότητας Καϊτσα;

Οι εμπλεκόμενοι Δήμοι θεωρούν ότι είναι περιττή η άποψη της Καϊτσα;

Μήπως υπάρχουν άλλες σκέψεις που δεν είδαν ακόμη το φως της δημοσιότητας;

Πως νομίζετε ότι θα έλθει η ανάπτυξη, όταν δεν υπάρχει όχι μόνον η στοιχειώδης υποδομή για ένα δημόσιο μέσο συγκοινωνίας, αλλά ούτε καν η πρόβλεψη για το εγγύς μέλλον;

Καλό θα ήταν να δοθούν αρμοδίως οι όποιες απαντήσεις.

Ντ. Κολοβού

Ασπρόμαυρες αναμνήσεις από το σχολείο του χωριού μας. (Από το αρχείο της δασκάλας Αμαλίας Κούτσικα - Ταγκαλάκη)

Δεκαετία του 1960: Ο αείμνηστος παπα-Γιάννης Καρατσαλής με τους δασκάλους, μαθήτρες και μαθητές του Δημοτικού Σχολείου σε εθνική γιορτή μπροστά στον Άγιο Νικόλαο της Καϊτσα

1968-1969: Μαθητές και μαθήτρες μετά την παρέλαση της 25ης Μαρτίου

*...Για να θυμούνται οι παλιοί
...και να γνωρίσουν
οι νεότεροι....*

Από την Ευδοκία Κ. Οικονόμου

Λέξεις και φράσεις του χωριού - Ντοπολαλιές:

- **Αλύχταγε** όλο το βράδυ: **Γάθγιζε** όλο το βράδυ.
- Είναι **γούπατο**: Είναι **βαθούλωμα**, μέρος χωρίς θέα.
- Τον πήρε **ζαλίγκα**: Τον φορτώθηκε στην πλάτη.
- **Αναθιρβέρξι** απ' το κρύο: **Ανατρίχιασε** απ' το κρύο.
- Μην **ξαμών'ς**: Μην απλώνεις το χέρι για χτύπημα.